

Driemaandelijks tijdschrift, jaargang 3, nr. 10
v.u. Paul Dekker, Terlo 147, 2460 Kasterlee

KL*i*T

WINTER 2008

België-Belgique
P.B. - P.P.

2460 Kasterlee
BC 16031

Jaaroverzicht 2009

Gratis ganzenbord

Kempense Heuvelrug

natuurpunt
Kasterlee

Gageleer®

Belgisch streekbier

Kempens volmoutbier met de kenmerkende smaak
van gael (Myrica gale), een kruidachtig gewas
uit vochtige heidebiotopen.

Gebrouwen voor het verwerven van natuurgebieden.

*Natuurbehoud
is noodzaak !*

www.gageleer.be

uw blad in | WINTERKLIT | 2009

Beste natuurliefhebber,

Op de allereerste plaats wil ik jullie namens het ganse bestuur van Natuurpunt Kasterlee een gelukkig en voorspoedig nieuwjaar wensen, een jaar van veel gezonde lucht, frisse ideeën en warme vriendschappen. Onze vereniging biedt daartoe ruime kansen. Onze natuurgebieden staan open voor iedereen: voor de rustige wandelaar die wil genieten van mooie, stille plekjes tot de harde werker die deze plekjes door aangepast beheer in optimale conditie houdt.

Voor 2009 bieden wij jullie een rijk gevulde kalender van activiteiten met tal van nieuwigheden. Zo organiseren we dit jaar vooruitlopend op nationale thema-weekends een 3-tal 'première'-wandelingen rond vogels, vlinders en vleermuizen. We hebben ook 3 aperitiefwandelingen gepland in de Tikkebroeken en speciaal voor de grijze garde, de gouden oudjes, 3 wellnesswandelingen op woensdag-namiddag onder leiding van een senior natuurgids! Voor de jeugd, de coole kids, zijn er dan weer 2 doeljoedagen om de natuur van dichtbij te leren kennen.

In samenwerking met Nikon België en Foto Konijnberg kunnen natuurfotografen dit jaar gratis deelnemen aan vijf themadagen in ons prachtig natuurreservaat Tikkebroeken en achteraf fotoapparatuur kopen met een fikse korting. Wie de natuur zelf beter wil begrijpen, kan zich dit voorjaar inschrijven voor de cursus Natuur-in-zicht en in het najaar nog een cursus over tuinvogels volgen.

Op vrijdag 6 februari houden wij onze Algemene Ledenvergadering en verkiezen wij het afdelingsbestuur voor de komende drie jaar. Alle leden zijn van harte uitgenodigd op deze activiteit. De toegang is gratis, maar wie wil meesmullen van onze kaastafel moet zich wel van tevoren inschrijven (zie verder in deze KLIT).

Kortom, mocht 2009 zich nog niet spannend genoeg aankondigen, dan zorgen wij wel voor extra emoties!

Paul Dekker, voorzitter

2009

Foto op cover: Inmiddels hebben we pas een stevige winterprik gehad, maar deze foto werd een jaar geleden genomen. Meer bepaald op 22 december 2007 op de hoek van Kluis en Isschot (foto Paul Dekker)

HET BESTUUR

voorzitter Paul Dekker
secretaris Juul Appels
penningmeester Griet Daems

verantwoordelijken voor
natuurbeheer Dirk Potters
educatie Vera Cauberg
studie Frie Stessens
beleidswerking G. Nauwelaerts

JNM
jeugdwerking Hans Nietvelt

COLOFON

Dit tijdschrift wordt gratis verspreid onder de leden van Natuurpunt in Kasterlee, Lichtaart en Tielen

Redactie

Natuurpunt Kasterlee
Terlo 147, 2460 Kasterlee
tel / fax 014.85 11 25
e-mail: natuur.kasterlee@telenet.be

Redactionele bijdragen:

Vera Cauberg, Achilles Cools,
Paul Dekker, Jef Diels, Willy Eelen,
Ludo Lauwen, Dirk Potters, Frie Stessens

Foto's en tekeningen

Vera Cauberg, Paul Dekker

Grafische vormgeving

Lief De Beukeleer

NATUURPUNT

Lid worden van Natuurpunt

Dat doe je door 20 euro over te schrijven op rekeningnummer 230-0044233-21 van Natuurpunt, Mechelen. Het lidmaatschap is geldig voor het hele gezin. Woon je in Kasterlee, Lichtaart of Tielen, dan word je bij betaling automatisch lid van onze lokale afdeling.

FONDSEN

Giften ten voordele van onze reservatenfondsen kunnen gestort worden op

293-0212075-88

t.v.v. Natuurpunt Beheer,
M. Coxiestraat 11,
2800 Mechelen

Je kan zelf kiezen welk project je wil steunen door het overeenkomstige projectnummer bij je overschrijving te vermelden:

7031 Tikkebroeken, Drintjen Queten e.a.

7715 Snepkensvijver

7769 Breeven

Voor alle giften vanaf € 30,00 wordt een fiscaal attest afgeleverd

INHOUD

coverstories

- Kempense Heuvelrug onder het mes	5
- Lust 4 life jaaroverzicht 2009	14
- Ganzenbord	19

specials

- Onze columnisten Achilles Cools en Jef Diels	9
- Algemene ledenvergadering	28

vaste rubrieken

- Historische beelden	39
- Onze natuurgebieden:	14
- Kids, ganzenbord: de spelregels	29
- Beeldschoon: zomereik in wintertooi	20
- Milieu: Kringwinkel Lichtaart	30
- Moeilijke woorden	31
- Boekje zithoekje: Veldkijker	32
- Natuur in de tuin: Oud en nieuw	34
- Lust 4 life	36
- Wat groeit er in mijn dorp?	41

WEBSITES

lokaal

www.natuurpuntkasterlee.be

Vlaanderen

www.natuurpunt.be

natuurpunt
Kasterlee

Kempense Heuvelrug onder het mes

Op zaterdag 30 augustus van vorig jaar werd op uitnodiging van het Agentschap voor Natuur en Bos een plaatsbezoek gebracht aan de gemeentebossen van Lichtaart. Hierop waren het gemeentebestuur, de milieuraad en de Gecoro uitgenodigd. Omstreeks 10 uur troeften een 25-tal mensen samen op de parking achter camping Floreal. Ondanks de dreigende weersvoorspellingen mochten we genieten van verkwikkende zonnestralen die incidenteel even verstoppertje speelden.

Waarom nu deze zomerse wandeling?

Tijdens voorgaande winter hadden de boswachters van het Agentschap voor Natuur en Bos hun eerste daad gepleegd in uitvoering van het uitgebreid bos-beheersplan (UBP) van de Kempense Heuvelrug, kortweg Heuvelrug.

Dit hield in dat:

- 67 hectare bos gehamerd werd om te dunnen;
- 3300 meter bosranden gehamerd werden;
- kleine open plekken gehamerd werden voor verjonging inheems loofhout;
- Er 4 permanente open plekken gehamerd werden voor heideherstel.

Onder hameren wordt verstaan het aantekenen van bomen die moeten gekapt worden.

Het leek evident dat dit een woordje uitleg vroeg en hoe kan je dat beter doen dan met een terreinbezoek.

Een open plek in het bos begroeit met struikheide en struisgras

De hamering had heel wat opgeleverd: 15.595 bomen op een totaal van 56.915 bomen op de 67 hectare. Wat zeker niet spectaculair is aangezien er gemiddeld van de 4 bomen 3 blijven staan, en dit rekening houdend met de open plekken waar alle bomen verdwijnen. Dit leverde een houtvolume van 6637 m³, ook weer niet zo spectaculair aangezien via het UBP om de 4 jaar gekapt zal worden, terwijl er 'vroeger' elk jaar gemiddeld 1500 m³ hout gekapt werd.

Waarom een bos dunnen?

Een bos groeit, of beter gezegd, de bomen groeien. En snel zelfs. Corsicaanse den kan 10 m³ hout per hectare opleveren op jaarbasis. Dit wil zeggen dat alle bomen samen 10 m³ dikker worden. In het UBP is voorzien om de 67 hectare om de 8 jaar te dunnen zodat over 8 jaar hier ... 5360 m³ kan bijgroeien. En of dit zal gebeuren! Door te dunnen komt er meer licht beschikbaar voor de kruinen waardoor meer fotosynthese. Er komt meer licht op de bosbodem waardoor de strooisellaag sneller afbreekt en meer voedingsstoffen worden vrijgemaakt. Er zijn minder bomen per hectare bos, dus minder strijd om voedsel. Met andere woorden: door tijdig te dunnen stimuleer je de groei van de overblijvende bomen. Tot zover de wetenschap.

Bosranden, iets nieuws in het bosbeheer?

Bij het opmaken van bosbeheersplannen wordt tegenwoordig rekening gehouden met een goed ontwikkelde bosrand. Het onlangs gepubliceerde jaarrapport van het INBO geeft dit ook aan: de fauna van bossen is één van de weinige gemeenschappen die het alsmaar beter doet. Een goede bosrand betekent een geleidelijke overgang van open naar gesloten bos. Vanuit een bosweg of open plek betekent dit een zoomvegetatie bestaande uit kruiden, daarop aansluitend een mantelvegetatie bestaande uit struiken die op haar beurt aansluiting geeft met het bos. Over een lengte van 3300 meter wordt zo'n bosrand aangelegd langs bestaande bospaden. Voor de ontwikkeling van de zoomvegetatie wordt hierin een strook van 5 meter breedte gefreesd en geplagd waarna heide spontaan kan kiemen. De open plekken, 4 in totaal met een oppervlakte van 3 hectare en 3 keer 0,5 hectare, worden na kaalkapping ook eerst gefreesd en geplagd. Met ook hier heideherstel als doelstelling. Ook op deze plekken zal een geleidelijke overgang naar het bos nagestreefd worden. In het bos zelf werden her en der kleine open plekken gehamerd om structuur te brengen in het monotone naaldbos.

Jonge struikheide vooraan, oude struikheide achteraa

CBS en adviesraden bezoeken Kempense Heuvelrug

Verjonging zorgt voor meer biodiversiteit

Snepkenshof

Als 'top of the bill' werd een plaatsbezoek gebracht aan Snepkenshof, een perceel van 11 hectare groot waar het Agentschap voor Natuur en Bos reeds een aantal jaren de theorie in de praktijk omzet. In dit bos werden enkele open plekken gekapt waarna geplagd werd en de heide spontaan terug kwam. In de rand konden van nature struiken hun gang gaan waardoor een geleidelijke overgang met het bos een feit werd. Her en der raakte stuifzand begroeid met buntgras, of bleef het onbegroeid achter, wat weer goed is voor warmteminnende insecten. Kleine vuurvliinder, bruinrode heidelibel, zandbijen en typische sprinkhanen als het negertje bevolken deze site.

In de Lichtaartse bossen staat er heel wat te gebeuren de komende jaren. Het Agentschap voor Natuur en Bos is er echter van overtuigd dat dit de biodiversiteit van het bos ten goede komt. Snepkenshof laat in al zijn glorie zien wat de Heuvelrug in petto heeft. Voor de bosbezoeker zal het even wennen zijn, zeker in den beginne. Met grote machines het bos in: massa's hout die het bos verlaten, veel dood takhout dat achterblijft, in 2010 frees –en plagwerken en daarna rust, waarna moeder natuur haar werk zal doen. Een grotere biodiversiteit in het verschiet en het feit dat je op een zonnige lentedag het gevoel kan hebben dat in deze windluwe bossen de zomer in aantocht is, maakt een boswandeling op de Heuvelrug tot iets unieks. Kom en voel mee! (Ludo Lauwen - Agentschap voor Natuur en Bos)

onze columni sten

Onze columnisten schrijven over de natuur van heden en verleden

Achilles Cools | Lieremannen

Op kilometers afstand waren ze te horen. Ieder voorjaar. De bolderende haantjes met de witte roos. Staalblauwe heren met opgerichte schouder en een lierstaart. Ze pompten zich op als bodybuilders. Verscheen er een lady in streepjespak, dan wonden de macho's zich nog meer op, met kreten, sprongen en schijngevechten. Allemaal om indruk te maken, om de gunsten te winnen van de gecamoufleerde dames. Een kloeke haan wil altijd paarlustige hennetjes om zich heen lokken.

De korhanen showden altijd op hun vertrouwde plek, de baltsplaats, 'de hoge lek'. De lieremannen in actie op de heide. Gebolder en gesis. We zijn er dikwijls gaan kijken. We hebben ze onder onze ogen zien uitsterven. Er was niets aan te doen. Zo taai als volgroeide korhoenders zijn op het schraalste terrein, zo kwetsbaar zijn ze als pasgeboren kuikens.

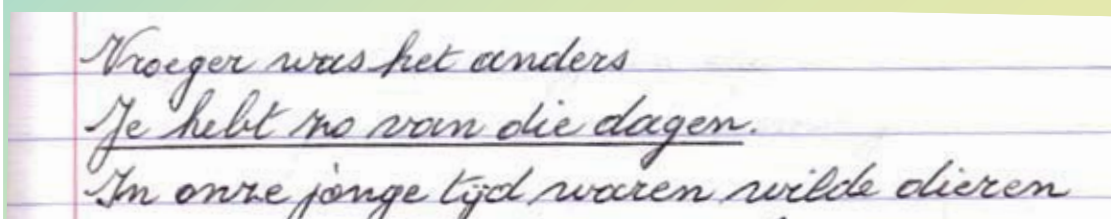
Hij was de grote koning van de heide. Maar is nu verslagen. In de jaren zeventig van vorige eeuw begon het rap bergafwaarts te gaan. De heide werd groot-schalig aangepakt: dennenakkers, heideontginning, ruilverkavelen, overal slotjes, chemische stoffen allerhande, vernietiging van akkeronkruiden, maïswoestijnen. De hennen kregen de kuikens niet meer groot.

Ze waren voordien al heel ijverig gaan uitsterven, omdat ze van koele zomers hielden. Naarmate klimaat en landschap veranderde, konden ze zich maar beter terugtrekken naar gebieden waar het koud bleef. Hooggebergten of de noordelijke venen waar nog voldoende korhoenvoedsel is: veenbessen, bosbessen, vossbessen, berkenknoppen, heidelotjes, maar ook voldoende rust, want ze leefden altijd in gebieden die voor mensen moeilijk begaanbaar waren. Voor je het wist zakte je in het veen tot aan je schouder.

Nog in de tijd van mijn grootvader namen de korren verrassend toe. Slordige akkertjes en grasveldjes vol kruiden waren er nog genoeg, er kwamen er zelfs bij. Schapen verdwenen uit de heide. Dat was gunstig. De heistruiken konden weer hoog opschieten en verwilderen. Er kwam weer dicht, oud heidestruweel, precies wat ze nodig hadden om hun nest te verbergen en hun kuikens op te laten groeien. Ze aten heidespruitjes, bloei-aartjes en spurrie. De korhoen had nog ruimte voor zijn kogelsnelle vlucht langs de wijde heide, waar zelfs een havik niet tegenop kon sprinten.

Korhoenders leefden hier lang, heel lang. In de steentijd zaten ze al volop in onze streken. Duizenden jaren hielden ze stand. Precies tot aan mijn generatie. Wij hebben ze nog echt gezien. Intussen is de korhoen vergeten, of werd hij nooit gekend. De lieremannen laten geen kreet meer horen. Soms loop ik nog door de heidevelden te dagdromen terwijl ik ineens het opwindende geluid meen te horen klinken. Gebolder vanaf de snelweg. (AC)

Jef Diels | Je hebt zo van die dagen

In onze jonge tijd waren wilde dieren nog echt wild en bang. Dat was normaal toen. Al wat eetbaar was of geschikt voor commerce probeerde men te bemachtigen, dood of levend. "Ongedierte" werd met alle mogelijke middelen bestreden. Het belaagde "wild gedierte" was moeilijk te benaderen. En toch had je van die uitzonderingen die je verstomd deden staan.

Zo'n 35 jaar geleden wandelde ik beroepshalve naar de stuw van de Rode Loop in de omgeving van de Tikkebroeken. De loop lag dichtgevroren, op één plek beneden de stuw na. Wat ik daar zag op een plek van minder dan 10 meter breed was ongelooflijk.

In het water stond een blauwe reiger en zwom een mannetjes wilde eend, terwijl een ijsvogel op zijn uitkijkpost zat. Tegen een boom hing een eekhoorn en een groene specht en een Vlaamse gaai hield de wacht.

Het deed me denken aan een poster met daarop een gelijkaardig tafereel die ik in de lagere school van Meester Theeuws kreeg en goed heb bewaard. Wat ik toen een onmogelijkheid vond, ken ik nu als een realiteit. Mijn dag kon niet meer stuk. In mijn onbezonnen enthousiasme schafte ik mij onmiddellijk een 8mm-filmcamera aan en ondervond later dat dit slechts een uitzonderlijk moment was geweest.

Toch beleefde ik zo'n 10 jaar gelden nog zo'n zalige 5 minuten. Tijdens een fietsronde door het kamp van Zevendonk zag ik in deze korte tijd een vos met een wijfjes wilde eend in zijn muil, wat verder 2 jonge vosjes, een reegeit, een haas, een fazant, 2 bosduiven en 2 holenduiven. De week daarna deed ik daar dezelfde ronde en zag ik niets. 't Is maar, het moet meezitten. (JD)

HUWELIJKS- EN TUINFESTEN - BEDRIJFSHAPPENINGS
JUBILEUMS - VERJAARDAGEN

DJ ACE

GSM 0477 / 526.340

COMPUTER FAIR PLAYER - BEAMER - DRAADLOZE MICRO
VIDEO-OPNAMES - ROKMACHINE
VERHUUR VAN FEESTBENODIGDHEDEN
UITGEBREIDE LICHTSHOW - RCF LUIDSPREKERS

Eric's Bakkerij

Turnhoutsebaan 30
2460 Kasterlee
Tel.: 014 85 05 14

Openingsuren:
Ma. & di. gesloten
Woe. & do.: 07-18 uur
Vrij. & za.: 07-17 uur
Zondag: 07-15,30 uur

aardse zinnen

Netestraat 9
2460 Kasterlee
014/307464
loes@aardsezinnen.be
www.aardsezinnen.be

Open:
wo, do, vr van 13u tot 18u
zaterdag van 10u tot 18u
zondag van 10u tot 12u

Waardevolle geschenken van moeder aarde

*Spirituele beelden
Heerlijke geuren en oliën
Oogstrelende en helende stenen
Inspirerende boeken
Zalige muziek
Feeëriek elfen en engelen*

De laatste zal de eerste zijn

Dit nummer van KLiT valt wat later in de bus dan je gewend bent. Daarmee wordt het laatste nummer van de jaargang 2008 tevens het eerste nummer van 2009. Maar niet geklaagd: er volgen dit jaar nog 4 andere nummers van ons afdelingstijdschrift, zodat elke jaargang toch 4 nummers blijft tellen!

De reden voor het late verschijnen heeft alles te maken met het feit dat wij tot 18 december bijzonder druk zijn geweest met het beoordelen van de terreinstudies van onze nieuwe natuurgidsen en dat we zonder zekerheid over hun resultaat ook niet onze definitieve agenda konden opstellen. De nieuwe natuurgidsen weten dat wij hun studie heel zorgvuldig hebben bestudeerd. Diegenen die in januari hun diploma ontvangen, zullen dat dan ook dubbel en dik verdiend hebben.

Dit nummer is ook een beetje anders ingedeeld dan gewoonlijk. Dat komt omdat we op de keerzijde van onze middenpagina, naar gewoonte getooid met een prachtige natuurfoto in kleur, ons eigen, unieke ganzenspelletje hebben afgedrukt. Omdat je de middenpagina toch uit het blad moet halen om het spel te kunnen spelen, hebben we ook onze agenda zodanig ingevoegd, dat je hem gemakkelijk kan verwijderen om op het prikbord te hangen.

Uitneembaar katern

De bladzijden 13 t/m 28 zijn uitneembaar. Zo bekomt u

- een compleet jaaroverzicht van onze activiteiten in 2009
- een uniek en exclusief ganzenbord in kleur voor de kinderen
- een prachtige winterfoto
- een uitnodiging voor onze Algemene Ledenvergadering

lust 4 life jaaroverzicht

agenda van activiteiten voor een groen, gezond en gezellig leven

Kom ons tegen in 2009

In 2009 wordt Barack Obama de 44e president van de Verenigde Staten, moeten alle EU-landen het metriek stelsel invoeren en is er op 22 juli een totale zonsverduistering te zien in Azië. Maar de meest memorabele data van 2009 vind je hieronder. Scheur uit en hang op: de complete Lust 4 Life agenda!

WANDELINGEN

PREMIÈRE WANDELINGEN.....

In 2009 starten wij met onze zgn. Première wandelingen. Deze wandelingen worden georganiseerd in het kader van nationale themaweekends, maar vinden één week eerder plaats. Na de wandeling ontvang je alle informatie over het themaweekend en hoe je daaraan kan deelnemen.

• Zo 25 jan	09u00	Vogels voeren en beloeren (Eric Peetermans), Prinsenspark, Retie
• Zo 26 juli	13u30	Vlinder mee (Ludo Lauwen), Tikkebroeken, Kasterlee
• Za 22 aug	20u30	Nacht van de vleermuis (Dirk Potters), Tikkebroeken, Kasterlee

info

Paul Dekker (014-851125 – paul.dekker@telenet.be)

APERITIEFWANDELINGEN

In 2009 organiseren we 3 aperitiefwandelingen in de Tikkebroeken te Kasterlee, telkens rond een ander thema. Zo leren we naast de schapen en de pony's ook andere dieren van de Tikkebroeken kennen. Na afloop drinken we samen een lekker aperitiefje bij de stal.

• Zo 08 mrt	09u00	Amfibieënwandeling (Ludo Lauwen)
• Zo 19 apr	07u45	Blauwborstenwandeling (Willy Eelen)
• Zo 05 juli	09u00	Vlinderwandeling (Ludo Lauwen)

info

Ludo Lauwen (014-70 41 33 – ludo.lauwen@lne.vlaanderen.be)

WANDELEN MET DE NIEUWE NATUURGIDSEN

In 2008 is een nieuwe lading natuurgidsen afgestudeerd. Zij hebben de opleiding natuurgids gevolgd in Tielen en hun terreinstudie en stagewandeling met goed gevolg uitgevoerd. De nieuwe natuurgidsen van Groot-Kasterlee willen graag hun favoriet plekje aan jullie tonen! (o.v.)

• Zo 07 juni	14u00	Rielenbroekwandeling (Wim Hermans), parking C Hoge Rielen
• Zo 16 aug	14u00	Netevallei Lichtaart (Karin De Laet), camping Korte Heide, Lichtaart
• Zo 06 sept	14u00	Rielenbroekwandeling (Hilde Devos), parking C Hoge Rielen met achteraf pianoconcert in Hof Ter Rielen
• Week van het Bos		Kinderwandelingen Witte Bergen (Werner Wuyts), parking natuurleerpad 't Bosvriendje, Lichtaart

info

Paul Dekker (014-851125 – paul.dekker@telenet.be)

WELLNESSWOENSDAGEN VOOR SENIOREN

Senioren vormen een steeds grotere groep binnen onze samenleving en verdienen dus onze aandacht. Speciaal voor gepensioneerden en andere levensgenieters organiseren wij enkele prachtige wandelingen o.l.v. een senior natuurgids, Frans Van den Nieuwenhuyze. Omdat men nooit te oud is om te leren!

• Wo 13 mei	14u00	lentewandeling Rielenbroek, parking C Hoge Rielen
• Wo 24 juni	14u00	midzomerwandeling Tikkebroeken, ingang natuurgebied, Kluis, Kasterlee
• Wo 09 okt	14u00	paddenstoelenwandeling Witte Bergen, parking 't Bosvriendje, Lichtaart

info

Vera Cauberg (014-851125 – vera.cauberg@telenet.be)

THEMAWANDELINGEN

Behalve de aperitiefwandelingen in de Tikkebroeken voorzien we nog een aantal andere themawandelingen.

● Za 06 juni	20u00	Uilenhappening, wandeling en film (Carlo Verheyen), kapel Grootrees, Kasterlee
● Zo 23 aug	13u30	Natuur op het oude stort (Juul Appels), parking natuurleerpad 't Bosvriendje, Lichtaart

info

Paul Dekker (014-851125 – paul.dekker@telenet.be)

CURSUSSEN

CURSUS NATUUR-IN-ZICHT

De cursus 'Natuur-in-zicht' vormt het begin van het opleidingstraject 'Natuurgids'. Hij omvat 5 binnen- en 5 buitenactiviteiten en vormt een afgerond geheel. Zo kan wie louter natuurbeleving en groene basiskennis wenst op te doen, na deze cursus afhaken. Voor wie verder wil gaan, biedt de cursus de basiskennis die van een cursist natuurgids wordt verwacht.

● Do 05 mrt	19u30	Les over dieren
● Za 14 mrt	09u00	Excursie dieren langs Dekshoevevijver in Geel
● Do 16 apr	19u30	Les over planten
● Za 25 apr	09u00	Excursie planten in natuurgebied Neerhelst-De Botten in Geel
● Do 30 apr	19u30	Les over landschappen en biotopen
● Za 09 mei	09u00	Landschapsexcursie in natuurgebied Snepkensvijver in Lichtaart
● Do 14 mei	19u30	Les over biodiversiteit
● Za 23 mei	09u00	Excursie biodiversiteit in natuurgebied De Hutten in Meerhout
● Do 11 jun	19u30	Les alles hangt samen

● Za 20 jun	09u00	Afsluitende excursie in natuurgebied Breeven in Geel-Kasterlee
● Organisatie		NP Geel-Meerhout i.s.m. NP Kasterlee
● Plaats	lessen	Parochiezaal, Vaartstraat, Geel-Ten Aard

info

Paul Dekker (014-851125 – paul.dekker@telenet.be)

LEREN KIJKEN NAAR VOGELS

Bedoeling van deze cursus is de cursisten technieken aan te reiken om vogels te leren herkennen op basis van hun veldkenmerken. Het gaat hierbij om het aanleren van een attitude, een manier van kijken naar vogels.

● Do 08 okt	19u30	algemene inleiding op vogels, verenkleed, snavelvormen, levenscyclus en biotoopkeuze
● Do 15 okt	19u30	gebruik van hulpmiddelen en vogels leren herkennen
● Do 22 okt	19u30	veldkenmerken bij vogels
● Za 31 okt	09u00	vogelexcursie
● Za 28 nov	09u00	vogelexcursie
● Lesgever		Koen Leysen
● Plaats		Ontmoetingscentrum Tielen, Kasteeldreef 34, 2460 Tielen

info

Vera Cauberg (014-851125 – vera.cauberg@telenet.be)

DE WERELD OP JE BORD

Duurzame ontwikkeling? Dat zijn dure woorden, die op deze luister-, en proefavond inhoud krijgen.

We nemen je mee op een wereldreis van de Kempen tot de Amazone en brengen vol overgave

verhalen over mensen, milieu en natuur. Dit unieke recept wordt gekruid met een flinke scheut

optimisme en een snuifje zelfkritiek. Waar het hart van vol is, loopt de mond van over en dat zal je

geweten hebben. De avond wordt georganiseerd i.s.m. Oxfam en het 11.11.11-comité (o.v.).

• Di 10 nov	20u00	De Pastorij, Pastorijstraat 10, Kasterlee
• Lesgever		Joeri Cortens
• Plaats		

info

Paul Dekker (014-851125 – paul.dekker@telenet.be)

NATUURBEHEER

In onze natuurgebieden worden regelmatig werken uitgevoerd zodat de natuur zich optimaal kan ontwikkelen. Vrijwilligers die een handje willen toesteken, zijn altijd welkom. Werkmateriaal is ter plaatse aanwezig. Zorg wel voor aangepaste kledij en degelijk schoeisel. Kom gerust af, ook al kun je je maar een paar uurtjes vrijmaken.

NATUURWERKDAGEN TIKKEBROEKEN

's Middags bieden wij alle vrijwilligers gratis lekkere, verse soep met stokbrood, koffie en een Gageleer of frisdrank. We komen bijeen aan de ingang van het natuurgebied, Kluis te Kasterlee

• Za 10 jan	09u00
• Za 21 feb	09u00
• Za 14 mrt	09u00
• Za 11 apr	09u00
• Za 10 okt	09u00
• Za 14 nov	09u00
• Za 12 dec	09u00

info

Dirk Potters (0485-415429 – dirk.potters@telenet.be)

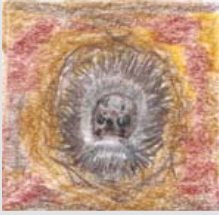
NATUURWERKDAGEN SNEPKENSVIJVER.....

De werkzaamheden bestaan uit het maaien van een stuk oude heide ter verjonging en het uitdunnen van jonge dennenboompjes.

• Za 03 jan	09u00	bijeenkomst aan de vogelkijkhut te Lichtaart langs de weg naar Herentals
-------------	-------	--

info

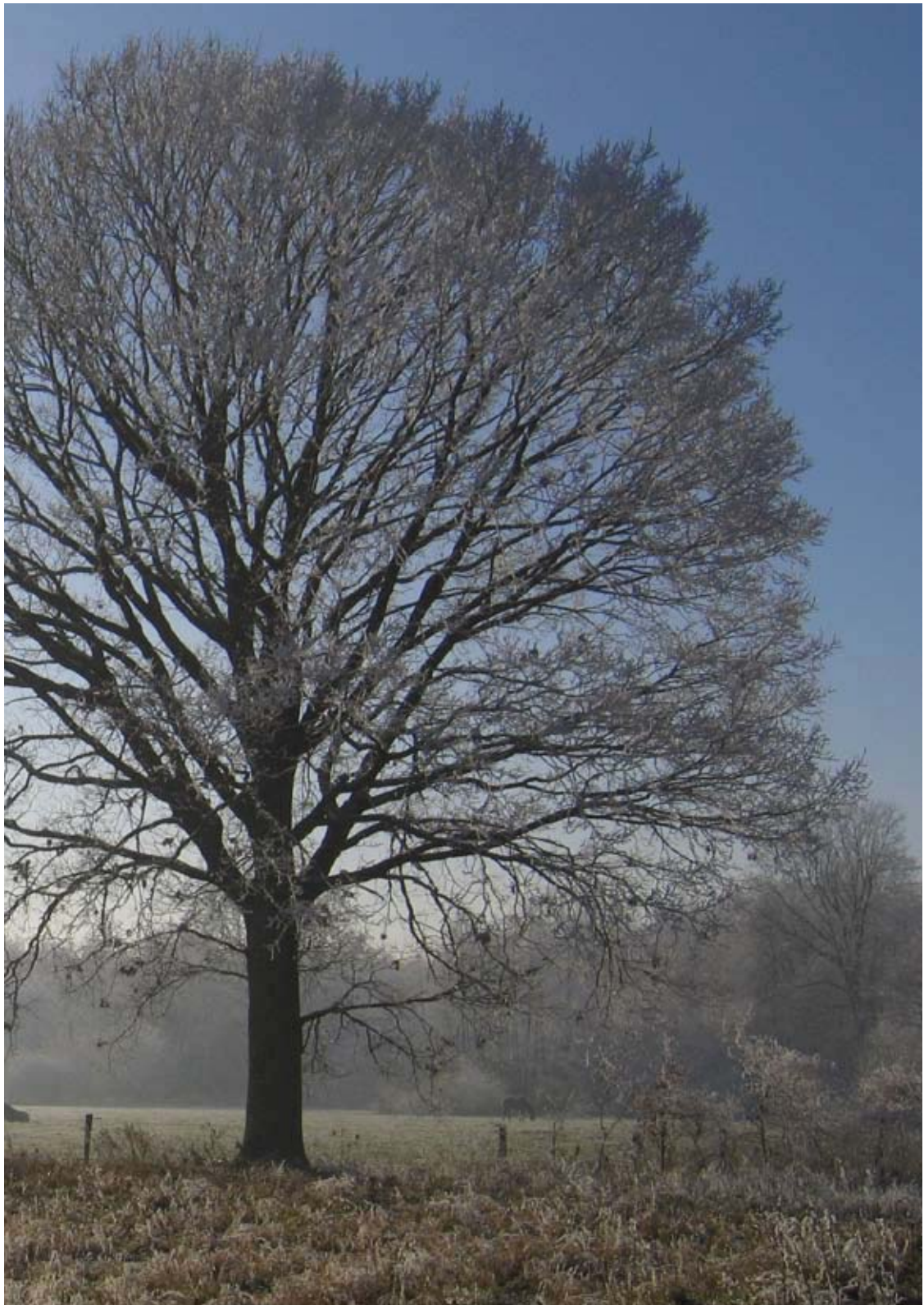
Herman Puls (014-219608) – Kristof Sprengers (0486-792553)

	6	7	8
30		32	
	48	33	
		34	11
51	50		12
38	37	36	
17			14

ZOMEREIK IN WINTERTOOI

Met zijn majestueuze boomkruin en prachtig skelet van dikke takken en dunne twijgen, die zich als voelsprietten uitstrekken om het licht te vangen, (dixit Hilde Devos) kan deze zomereik het hart van menig natuurliefhebber bekoren. Volgens Wim Hermans heeft de bewuste boom van het Rielenbroek op borsthoogte thans een stamomtrek van 317 cm. Blijkens een ruwe schatting, gebaseerd op de methode van het Agentschap Natuur en Bos (omtrek gedeeld door 2 in geval van een goede standplaats), zou deze boom plm. 150 jaar oud zijn.

1 januari			4
	27	28	
25	44		46
24		52 oudejaarsavond	
	42		
22	41		39
21		19	

NATUURSTUDIE

PLANTENINVENTARISATIES TIKKEBROEKEN.....

Deze activiteit wordt uitgevoerd door de Plantenwerkgroep Taxandria. Iedereen is welkom! Bijeenkomst aan de ingang van de Tikkebroeken.

• Vr 15 mei	19u00
• Vr 19 juni	19u00
• Vr 17 juli	19u00
• Vr 14 aug	19u00
• Vr 11 sept	19u00

info

Frie Stessens (014-717758 – frie.stessens@telenet.be)

PLANTENINVENTARISATIES SNEPKENSVIJVER

Deze activiteit wordt uitgevoerd door de Plantenwerkgroep Thalicticum. Iedereen is welkom! Bijeenkomst aan de Pastorie, Lichtaartseweg 200, St. Jozef Olen

• Za 13 juni	09u00
• Za 18 juli	09u00

info

Jeannine Simonis (014-593165 – jeannine.simonis@telenet.be)

INVENTARISATIE VAN WATERDIERTJES SNEPKENSVIJVER

We zijn benieuwd om te weten welke waterdiertjes er in Snekensvijver leven, dus trekken we er op uit met schepnetten en emmers. Wat we ter plaatse niet op naam kunnen brengen, nemen we mee naar de pastorie waar we de diertjes onder de microscoop kunnen leggen en waar we de nodige boeken kunnen raadplegen. Zowel voor de bemonstering als voor de determinatie komen we samen aan de Pastorie, Lichtaartsesteenweg 200, St.-Jozef Olen

• Wo 25 mrt	14u00	1e x bemonstering deel 1 (kwelzone en uitstroom)
• Wo 20 mei	14u00	1e x bemonstering deel 2 (middendeel)
• Wo 08 juli	14u00	2e x bemonstering deel 1 (kwelzone en uitstroom)
• Wo 12 aug	14u00	2e x bemonstering deel 2 (middendeel)

• Wo 09 sept	14u00	3e x bemonstering deel 1 (kwelzone en uitstroom)
• Wo 14 okt	14u00	3e x bemonstering deel 2 (middendeel)
• determinatie	19u00	de determinaties vinden plaats op dezelfde dagen van 19u tot 22u

info

Eric Stoffelen (011-215650)

WATERONDERZOEK SNEPKENSVIJVER.....

In de voormiddag doen we enkele metingen in het veld (= Snekensvijver en een poel in Westerlo) en we nemen enkele waterstalen mee voor verder onderzoek. In de namiddag doen we in de pastorie chemisch onderzoek op de meegebrachte stalen. Iedereen kan helpen, kennis van scheikunde is niet nodig. Zowel voor de metingen en monsternames als voor de analyses komen we samen aan de Pastorie, Lichtaartsesteenweg 200, St.-Jozef Olen

• Za 31 jan	09u00	1e x veldmetingen en monsternames
• Za 18 apr	09u00	2e x veldmetingen en monsternames
• Za 25 jul	09u00	3e x veldmetingen en monsternames
• Za 24 okt	09u00	4e x veldmetingen en monsternames
• analyses	13u00	de analyses vinden plaats op dezelfde dagen van 13u tot 17u
• Wo 18 nov	19u30	bespreking van de analyseresultaten

info

Louis Pals (014-589780)

DEXIA

natuurpunt
Kasterlee

voor alle activiteiten in de regio:

raadpleeg de streekagenda op www.natuurpuntkasterlee.be

NATUURBELEVING

KIDS DOEDELJOEDAGEN

Op onze Doedeljoedagen kan je zelf de natuur ontdekken. Wij zorgen voor schepnetten om waterdiertjes te onderzoeken, loeppotjes om insecten beter te bekijken, zoekkaarten, natuurboeken en vooral gespecialiseerde gidsen en leerkrachten die jullie vragen met plezier beantwoorden. De Doedeljoedagen vinden plaats in een ongedwongen sfeer en zijn een echt festijn voor kinderen en hun ouders. We starten om 13u, maar je kan doorlopend aansluiten tot 16u. Je kan ter plaatse een drankje en een versnapering verkrijgen.

• Zo 24 mei	13u00	Doedeljoe lentedag, hoofdthema kriebelbeestjes, De Balderij, Tielen
• Zo 27 sept	13u00	Doedeljoe herfstdag, hoofdthema paddenstoelen, De Balderij, Tielen

info

Paul Dekker (014-851125 – paul.dekker@telenet.be)

VOGELS KIJKEN

Vanuit de vogelkijkhut zoeken we maandelijks over de plas en het gagelstruweel naar vogels. Je komt kijken wanneer het past. Er zijn altijd telescopen aanwezig, maar vergeet ook je verrekijker en eventueel je vogelgids niet! De waarnemingen gebeuren vanuit de vogelkijkhut aan Snekensvijver te Lichtaart, langs de weg naar Herentals.

• Zo 04 jan	09u00	met borrel op het nieuwe jaar
• Zo 01 feb	09u00	
• Zo 01 mrt	09u00	
• Zo 05 apr	08u00	
• Zo 03 mei	08u00	
• Zo 07 juni	08u00	
• Zo 05 juli	08u00	
• Zo 02 aug	08u00	

• Zo 06 sep	09u00	
• Zo 04 okt	09u00	
• Zo 01 nov	09u00	
• Zo 06 dec	09u00	

info

Guy Bellens (014-215412)

NATUURFOTOGRAFIE.....

Foto Konijnenberg, Nikon België én Natuurpunt Kasterlee stellen jullie in de gelegenheid ons prachtig natuurgebied Tikkebroeken op foto te vereeuwigen. Onder begeleiding van conservator Willy Eelen ga je de Tikkebroeken bezoeken. Hij zal jullie alles over dit unieke gebied vertellen en onder zijn begeleiding kom je op plekken die normaal gesproken niet betreden mogen worden. Uiteraard neem je je camera mee, maar Foto Konijnenberg en Nikon stellen de nieuwste camera's en objectieven beschikbaar die je tijdens de excursie uitgebreid mag testen. De excursie wordt verder begeleid door een aantal natuur- & landschapsfotografie experts die je van allerlei tips en trucs kunnen voorzien. 's Middags krijg je een gratis lunch aangeboden met streekgerechten en na afloop kan je onder het genot van een drankje met bittergarnituur een uurtje shoppen tegen 10% korting op Nikon apparatuur! Let op: voor deze activiteit moet je ingeschreven zijn. Raadpleeg hiervoor www.fotokonijnenberg.be Er worden slechts 20 deelnemers toegelaten!

• programma	10u00	Ontvangst in winkel te Turnhout met koffie, thee en een Kastels kabouterkoekje Registratie deelnemers en uitleg dagprogramma
	10u30	Vertrek naar Tikkebroeken met busjes
	10u45	Start excursie onder leiding van conservator Willy Eelen en fotosessie
	12u00	Lunch met streekspecialiteiten
	13u00	Vervolg excursie en fotosessie
	14u45	Vertrek naar winkel te Turnhout en napraten met drankje en bittergarnituur
	16u00	Einde
• Vr 13 feb		thema Vergezichten
• Vr 10 apr		thema Macrofotografie

• Vr 12 juni		thema Insecten in close-up
• Vr 11 sep		thema Landschappen en paddenstoelen
• Vr 13 nov		thema Herfsttinten en vergezichten

info

Paul Dekker (014-851125 – paul.dekker@telenet.be)

EVENEMENTEN

ALGEMENE LEDENVERGADERING

Onze afdeling bestaat in 2009 drie jaar. Dit betekent dat we voor het eerst het afdelingsbestuur opnieuw gaan verkiezen. De huidige bestuursleden stellen zich kandidaat voor een nieuw mandaat, maar vanzelfsprekend mag elk lid van Natuurpunt Kasterlee zichzelf voordragen als bestuurslid.

Op de Algemene Ledenvergadering overlopen we kort de werking van de voorbije 3 jaar en verkiezen we het nieuwe bestuur. Maar om het allemaal een beetje gezellig te houden organiseren we ook een kaastafel met aangepaste wijn. Vanzelfsprekend zijn alle leden welkom op de Algemene Vergadering, maar wie mee wil genieten van de kaastafel moet wel van tevoren inschrijven.

• Vr 06 feb	20u00	Algemene ledenvergadering met kaastafel en filmprojectie
• plaats		De Pastorij, Pastorijstraat 10 te Kasterlee

KASTELSE EVENEMENTEN

Zoals ieder jaar zullen wij traditioneel weer met een eigen stand aanwezig zijn op een aantal evenementen in de gemeente zoals op het Open Heemerf in Kasterlee tijdens de 2e zondag van juni, op de Volkoremet in Lichtaart en op het Spreukelfeest.

Uit sympathie voor een groen, gezond en gezellig leven:

AIRDECO kopiecenter	Mgr. Miertstraat 113, K	014-85 35 50
CRIO bloemen en geschenken	Geelsebaan 10, K	014-85 46 18
Kapsalon KATELIJN	Retiesebaan 134, K	014-85 13 99
Supermarkt SPAR 'De Clem'	Retiesebaan 33, K	014-85 01 85

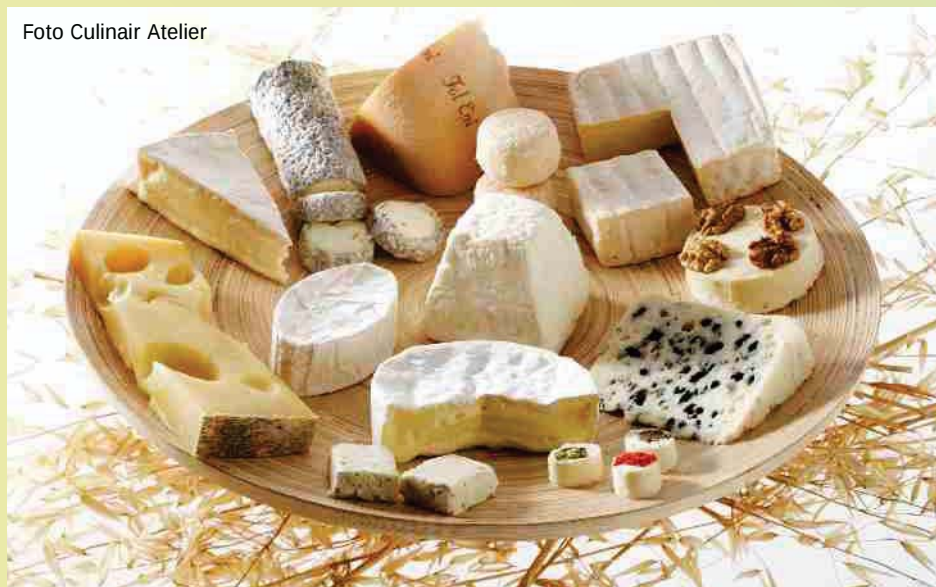
Algemene Ledenvergadering

Op vrijdag 6 februari houden wij stipt om 20u onze Algemene Ledenvergadering in de oude Pastorij, Pastorijstraat 10 te Kasterlee. Omdat we deze keer opnieuw een afdelingsbestuur moeten kiezen voor de komende 3 jaar, krijgt deze ledenvergadering een bijzondere betekenis. Het huidige bestuur zal zonder blozen terugblikken op wat gepresteerd werd in de voorbije opstartjaren van de afdeling en zijn plannen ontvouwen voor de volgende 3 jaar. Na het formele gedeelte organiseren we voor de liefhebbers nog een wijn- en kaastafel.

Wijn- en kaastafel

De Algemene Ledenvergadering is gratis toegankelijk voor alle leden van Natuurpunt uit Kasterlee, Lichtaart en Tielen en ook van elders voor zover aangesloten bij onze afdeling. Deze aankondiging geldt als enige uitnodiging. Wie daarna à volonté mee wil smullen van onze wijn- en kaastafel moet zich wel van te voren inschrijven en het overeenkomstige bedrag storten op rekening 779-5925887-94 t.n.v. Natuurpunt Kasterlee. De deelnameprijs voor de wijn- en kaastafel bedraagt 12 euro per persoon. Er is slechts plaats voor 30 deelnemers. Bel dus eerst op ons nummer 014-851125 om uw deelname te bevestigen en zeker te zijn van uw plaats. Of stuur een mailtje naar natuur.kasterlee@telenet.be

Foto Culinair Atelier

Ganzenbord, de spelregels

Het spel wordt gespeeld met min. 2 spelers en 1 dobbelsteen. De eerste maal gooit elke speler en wie het hoogst aantal ogen gooit, mag beginnen. Wie eerst aan de jaarwissling komt (op vak 52) is gewonnen. Elke tekening heeft een verschillende betekenis. Hieronder volgt de uitleg:

- 2 Het ijs op de vijver in het park is dik genoeg om te schaatsen. Schuif 2 plaatsen verder
- 3 Eindelijk sneeuw! Sla 1 beurt over en maak een sneeuwman!
- 5 Je vindt een egel onder een hoop bladeren. Hij lijkt dood, maar eigenlijk doet hij zijn winterslaap. Laat hem rustig liggen en ga 1 vakje verder
- 9 Je bent vergeten de vogels in de tuin te voeren. Ga 3 plaatsen terug om strooivoer en mezenbolletjes te halen!
- 10 De dagen lengen, het blijft langer licht en de zon geeft al wat meer warmte. Voorzichtig steken de sneeuwkllokjes hun kopjes boven. Soms komen ze boven de sneeuw piepen. Het zijn lentebloeiers, net als de wilgen langs de slootkant met hun gele en zilvergrijze zachte katjes. Ga er maar naartoe op vakje 15
- 13 Maartse bui! Sneeuw, hagel, regen en wind. Sla 2 beurten over om te schuilen, want je paraplu is stuk
- 16 In de natuur kan je vaak diersporen ontdekken. Weet je van wie ze zijn? Ga naar vakje 18 en kom het snel te weten!
- 20 Proficiat, een vogelpaartje heeft eitjes gelegd in het nestkastje. Ga maar verder kijken hoe het afloopt in vakje 23
- 26 De zomervakantie is aangebroken. Je gaat op reis naar een ver land. Sla 2 beurten over en maak je koffers klaar.
- 29 Als het zonnetje op je huid brandt is het zomer. We gaan zwemmen. Je bent je zonnemelk en je pet vergeten. Ga terug naar waar je vandaan kwam.
- 31 Buiten schijnt de zon en binnen ben jij het zonnetje in huis. Je mag nogmaals gooien!
- 35 Op een regenachtige vakantiedag verveel je je rot. Waarom zou je geen nieuw nestkastje maken om op te hangen in de tuin? Ga gauw timmeren en sla 1 beurt over!
- 43 Door de dikke mist raak je niet tijdig op school. Je moet wachten tot de mist is opgetrokken. Sla 2 beurten over!
- 45 Hemeltje wat een wind. Dit is een najaarsstorm. De laatste blaadjes waaien van de bomen en jij wordt 3 plaatsen vooruit geblazen.
- 49 In de herfst heeft de eekhoorn zijn wintervoorraad verstoppt. Nu heeft hij honger, maar kan zijn nootjes niet meer vinden. Ga terug naar vakje 40
- 47 Het wordt al flink koud 's nachts. Het heeft al gevroren. 's Morgens zien we de rijp. Het wordt stilaan winter! Ga naar het eerste vakje van de winter, vakje 51

Eerste keus in tweedehands bij Kringwinkel

Op vrijdag 21 november heeft Kringwinkel Zuiderkempem in Lichtaart zijn zevende vestiging in de regio geopend. De winkel bevindt zich in het pand van de voormalige supermarkt Alma aan de Krokuslaan 10 en is dus goed bereikbaar vanaf zowel de Tielen- als de Poederleesteenweg. Zoals in andere kringwinkels worden in Lichtaart vooral meubelen, klein elektro, speelgoed, huisraad, interieurspullen en textiel aangeboden voor een prijs die schommelt rond één tiende tot één vijfde van de nieuwwaarde.

Tweedehandse trend

Dank zij het succes van internetsites als eBay en Kapaza is de handel in tweedehandsspullen een echte trend geworden. Als het internet niet uw ding is, hoeft dat geen probleem te zijn. In de Kringwinkel Lichtaart vind je voortaan

Nico Peeters van Kringwinkel Zuiderkempem (3^e van rechts) poseert trots met het nieuwe team van Lichtaart tijdens de openingsreceptie

dicht bij huis tweedehandsspullen in alle mogelijke prijsklassen. Je kan daar de koopjes bovendien eerst zelf zien, voelen en ruiken. Kringwinkels stimuleren niet alleen hergebruik van goederen, ze steunen ook de sociale tewerkstelling door langdurig werklozen in dienst te nemen en uitzicht te geven op een betere toekomst. In Lichtaart biedt de winkel werk aan vijf personen en één begeleider.

Eerste keus spullen

Als je thuis spullen hebt die in de weg staan of waar je niks meer mee aanvangt, kan je die zelf naar de Kringwinkel brengen of gratis laten ophalen door te bellen naar de centrale ophaaldienst op het nummer 015-23 73 93. Let wel op, aangeboden tweedehandsartikelen moeten in goede staat verkeren. Alleen meubels mogen licht beschadigd zijn, elektrische toestellen moeten nog werken of mits een kleine reparatie opnieuw kunnen functioneren. Alle rommel en rotzooi wordt geweigerd. Wat binnenkomt wordt eerst schoongemaakt vooraleer het wordt verkocht. Kleding moet keurig gewassen worden aangeleverd.

Openingsuren

De Kringwinkel in Lichtaart is van dinsdag tot zaterdag geopend van 9u30 tot 17u00. 's Maandags ben je welkom vanaf 13u.

Meer info vind je op dekringwinkelzuiderkempem.be op.

moei lijke woorden

af en toe gebruiken wij in onze teksten een moeilijk woord of een vreemde uitdrukking hieronder vindt u de verklaring !

Mesozoïcum Geologisch tijdvak van ca. 250 tot 65 miljoen jaar geleden; aan het begin van het Mesozoïcum lagen de continenten nog verenigd in één grote landmassa, maar in de loop van dit tijdvak zijn ze grotendeels uit elkaar bewogen, waarbij de huidige continenten ontstonden (aan het einde van het Mesozoïcum zaten alleen Australië en Antarctica nog aan elkaar vast en was de Atlantische Oceaan slechts half zo breed als tegenwoordig)

boekje *zi* thoekje

bespreking van boeken en gidsen over de natuur

VELDKIJKER

Hoe breng je mensen dichterbij de natuur? De vraag is al duizenden malen gesteld. Heel talrijk zijn ook de pogingen die werden ondernomen om dit te realiseren. Het boek *Veldkijker*, met als ondertitels 'De natuur dichtbij' en 'Gericht kijken naar dieren in de Nederlandse natuur' is zo'n initiatief. Het boek, dat een beetje lijkt op een bundeling van de boekjes '... in beeld' (zie KLIT nr. 8), beperkt zich tot dieren en wil de natuurleek helpen bij zijn eerste stapjes in de natuur. Waar en wanneer vind je welke soorten terug? Hoe moet je ze benaderen? Waar moet je op letten om ze te herkennen? Welke sporen laten ze na? Vooral de aaibare soorten worden besproken: vogels, bijen, dagvlinders, libellen, waterbeestjes, amfibieën, reptielen en zoogdieren.

Bij een eerste blik geeft het boek de indruk de inhoud op te hangen aan een zestal biotopen. Maar dat is niet zo. De zes synoptische figuren dienen alleen om aan te geven welke soorten je zoal in een biotoop kunt aantreffen. Elf zoekkaarten proberen de lezer op het juiste spoor te zetten. Ouders met behoorlijke kennis van de natuur die het boekje willen gebruiken met hun kinderen, hebben er zeker een prima hulpmiddel aan. Voor de natuurleek is het boekje eerder een richtingaanwijzer, maar dan wel eentje die thuishoort in de basisbibliotheek van een cursist 'Natuur-in-zicht'. (CVN)

Titel : *Veldkijker*
Delen : M. Wesseling
Uitgeverij : KNNV Uitgeverij, Zeist

Aantal blz.: 128
ISBN : 978 90 5011 271 0
Prijs : € 17,95

Pellemansstraat 61
2460 Kasterlee
014.85 18 99

ALLE NATUUR- EN DIEETVOEDING

Alle dagen open van 9 tot 12 en van 13u30 tot 18u
zo en ma gesloten

"Den Bockereyder" Kasterlee

Brasserie
Bistro - Grill

Geurt en Corine Gerritsen
zijn uw gastheer en gastvrouw
Hun unieke aanpak maakt dit
restaurant speciaal

- uitgebreide lunches
- à la carte diners
- thema-avonden

Lichtaartsebaan 96 - 2460 Kasterlee
tel 014.21 88 30
www.denbockereyder.com

Electro SMETS

Markt 9 • 2460 Kasterlee
Tel. 014 - 85 07 54 • Fax 014 - 85 07 31

Huishoudtoestellen en klein elektro
open ma van 13u-18u / di-vr van 9u tot 18u / za van 9u tot 17u / zo gesloten

www.electrosmets.be

Dé oplossing
voor de doe-het-zelver
en de professionele vakman

Rode Akkers 3
2460 Kasterlee
tel 014.85 32.58

www.hbm-online.be

natuur in de tuⁱn

groene vingerrubriek onder redactie van Frie Stessens

Oud en nieuw

Wat is er nog zo typisch Vlaams als lintbebouwing en koterijen in de hof ? Juist ja, de onvermijdelijke coniferenhaag. Ook wij waren ermee gezegend, jaren geleden aangeplant door mijn vader als beschutting tegen de koude oostenwind. En dat was wel terecht, want we wonen op een hoekje van een veld van 1,5 ha groot. Maar het is lang geleden dat het nog hard vroom, en die dingen worden er wel hoger maar niet mooier op, dus de zaag erin. Dat deed de eerste dagen wel raar aan, al hebben we dan een mooi zicht op de bossen rondom. Er komt natuurlijk wat anders te staan: struiken die wat meer te bieden hebben voor het oog en de vogels. Ik denk dan aan lijsterbes, spork, krentenboompje. Nog wat hondsroos en brem op de voorgrond en het wordt een fleurige losse haag. Liefst inheemse soorten dus, en zeker geen coniferen meer. Alhoewel, de eerste grote uitzondering diende zich al snel aan...

Dirk breekt nogal eens vergane vakantiehuisjes af voor Natuurpunt, en in de "tuin" van zo'n bungalow stond een Japanse tempelboom, Ginkgo biloba. Zo'n 5 m. hoog, dat wil dan zeggen een 20 jaren oud, ruw geschat. Zoiets duw je niet door de hakselaar, dus die mocht mee naar huis. De Ginkgo is immers een speciaal geval, een levend fossiel.

In het Mesozoïcum (248 – 65 miljoen jaar geleden) vormden de Ginkgoaceae een belangrijke orde, nu is de Ginkgo biloba nog de enige overlevende soort. Onveranderd sinds de tijd van de dino's bevindt deze naaktzadige zich tussen de naald- en loofbomen in.

De vermeerdering is uniek: tussen dierlijk en plantaardig in. Er zijn mannelijke en vrouwelijke bomen, de vruchten zijn abrikoosvormig en de zaden verspreiden bij rotting een onaangename geur. De bladeren zijn waaivormig, eigenlijk aan elkaar gegroeide naalden die mooi botergeel verkleuren in de herfst. De jonge boom groeit piramidaal, met een open kruin die pas na 100 j. verbreedt, de eerste bloei is er ook pas na 25 – 30 j. Een trage groeier, tot 40 m hoog, die naar verluidt wel 3000 j. oud kan worden.

Ginkgo biloba in de herfst (foto Halesia)

In thuislanden China en Japan wordt de Ginkgo vereerd als een god. De vruchten gelden als een delicatessen en ook aan de bladeren worden allerlei geneeskrachtige eigenschappen toegeschreven. Je vindt ook hier in de handel vele preparaten waarin Ginkgo is verwerkt: voor de bloedsomloop, spijsvertering, gehoorverlies etc.

Blad van Ginkgo biloba
(foto 'Gardening gone wild')

Als je zo'n stuk van de evolutie hebt meegemaakt zal dat wel betekenen dat je tegen een stootje kan: droogte, kou, ziekten en insectenplagen, een serieuze brand en zelfs radioactieve straling: de Ginkgo is ertegen bestand. In steden en parken wordt hij aangeplant wegens zijn ongevoeligheid voor luchtvervuiling. Het kan dus niet misgaan met onze nieuwe aanwinst, zou je denken. Maar of hij de verplaatsing heeft overleefd zullen we pas in het voorjaar weten. (FS)

onze natuurgeb*i*eden

nieuws van onze natuurgebieden in Kasterlee, Lichtaart, Tielen en in de regio

De stinkende potjes van de Tikkebroeken

8 november: Pie-pie en kèkè

We waren vol verwachting, een heerlijk herfstzonnetje en voor die tijd een nog aangename temperatuur, heerlijk om buiten in te werken.

Voorgaande weken waren er bomen geveld langsheen een kunstmatig aangelegde, landschappelijk storende dijk die weggegraven zal worden. Een massa takken dus. Terwijl Willy had postgevat aan het gemeentehuis om verloren schaapjes op te vangen, had Ludo het vuur al in gang gestoken. Wanneer Willy arriveerde zat de vlam er al goed in en in geen tijd verdwenen de takken, in rook opgaand.

Hier en daar werden takkenhopen aangelegd met onderaan wat stukken van de onderstam, waardoor de boom een tweede leven kreeg. Traag maar zeker biedt hij zo beschutting aan een resem diertjes om uiteindelijk door een grote schare paddestoelen te worden verzvolgen.

Plotseling een luid 'kèkèkèkèkèkèkè ...': de havik vertoeft nog steeds graag in de Tikkebroeken. Hij is inmiddels een trouwe broedvogel en om dit te tonen kwam hij even later overvliegen. Leuk! Rond twaalfen werd er even gepauzeerd met een lekkere kom bio-soep, waarbij het nieuwe gasvuurtje zijn diensten bewees. De lunch afsluiten deden we traditiegetrouw met 'ne Gageleer'.

Het stookwerk werd voortgezet, want alle hout was nog niet op. Ook nu weer een geluid, een hoog 'pie-pie-pie-pie-pie ...': de ijsvogel die de waterplassen bezoekt op zoek naar wat eetbaars. Zien deden we hem niet, maar zijn karakteristiek

fluittoontje is onmiskenbaar. Ook hij vertoeft het jaar rond in de Tikkebroeken, als de winters niet te streng zijn weliswaar. De zongekleurde herfstdag was al ver gevorderd wanneer alle takken verwerkt waren. Nog even alle restjes op het vuur en we konden moe maar voldaan huiswaarts keren om enkele uurtje later lekker in de zetel in te dutten. Weer een ander geluid dat de aandacht trok ...! (WE en LL)

15 november: Boerentenensoep met schimmelkaas

Op 15 november werd er opnieuw alle hens aan dek geblazen in de Tikkebroeken. Vandaag is de Dag van de Natuur en dan helpen duizenden handen in heel Vlaanderen bij het beheer van onze mooiste plekjes. In de Tikkebroeken kregen we de steun van een deel van de cursisten die de opleiding 'Natuurgids' volgen; het andere deel is gaan helpen in Lille.

Dankzij hun hulp is er veel werk verzet en had die ene stommerik de tractor niet vastgereden, dan zou alles klaar geraakt zijn!

Het maaien ging vlot. Met de éénassige trekker (in de volksmond een motoculteur) die we van de terreinploeg van Turnhout ter beschikking gekregen hadden, hebben we vrij snel een mooi stuk gemaaid. De vrijwilligers rijfden het maaisel al bijeen nog voor het goed en wel plat lag. Alles werd op hopen gelegd en even later konden we met tractor en kar tussen de hopen in rijden zodat we met de riek alles konden opscheppen. De ene nam wat teveel hooi op zijn vork, terwijl de ander de hele wereld aan haar riek had hangen. Er liep ook een klein klapkestertje rond die alles liever met de hand opraapte en wiens snater niet afgezet kon worden. Maar alle beetjes helpen en wie het kleine niet eert...!

Op een ander terrein lagen de takkenhopen klaar en konden een paar duveltjes in spé beginnen stoken. Ludo legde een hele boom ineens op het vuur, maar of dat echt de bedoeling was weet ik niet zo zeker. Paul heeft een boel foto's gemaakt die in deze KLiT te bewonderen zijn.

Om 12 uur was de kokkin en haar meid er met de soep en het brood. De meeste hongerige vrijwilligers trokken wel een vreemde snuit toen ze hoorden dat we boerentenensoep met schimmelkaas zouden eten. Maar zodra de eerste hapen naar binnen waren, keken ze terug gewoon en uit naar meer van dat lekkers. Na de soep was er nog een glas eerlijke Gageleer en dan gingen we weer aan de slag. Nog wat stoken en maaïen en daarmee was het werk gedaan, of toch bijna. Enkele mensen, de koppigaards, zijn nog gebleven tot een uur of zes, maar toen was het echt wel donker en dus moesten zij ook naar huis. Nogmaals bedankt allemaal en hopelijk tot een volgende keer. (DP)

Bereiding | Boerentenensoep

Voor 3 liter soep heb je nodig:

2 preien

2 uien

1 pot witte bonen + vocht (450gr)

1 pot boerentenen + vocht (450gr)

(boerentenen zijn grote witte bonen van ongeveer 3 à 4 cm lang)

3 blokjes kippenbouillon

water

melk

boter

peper

schimmelkaas

zaatar (te verkrijgen in de Wereldwinkel)

Chef-kok Frieke

- Uien en prei stoven in de boter en pot witte bonen (= 1/2 pot boerentenen) toevoegen*
- Alles onder water zetten, met de bouillonblokjes gaar laten koken, mixen, kruiden en naar wens verdunnen met melk*
- De rest van de boerentenen toevoegen*
- De zaatar en de schimmelkaas in de soepkom doen en de soep eroverheen gieten*
- Als alternatief kan je de kaas op een stukje brood smeren en er zo bij eten (FS)*

historische beelden

de geschiedenis van Natuurpunt Kasterlee en andere fenomenen in beeld gebracht

Dag van de natuur 2008 in de Tikkebroeken

Freya harkt het maaisel bij elkaar

Ook Wim laat zich niet onbetuigd

Zijn zoontje Siebe kan goed opschieten
met Karin De Laet

Hilde geniet als een chiromeisje van haar vuurke-stook

Pol, Magrit, hun dochter en vriend
genieten zichtbaar van de soep

"t Zijn zotten die werken"
denken Ludo en Juul

